

SAYI: 20

24 TEMMUZ 2023

DIŞ İLİŐKİLER BÜLTENİ

DIŞ BASINDA İSTANBUL VE DÜNYA GÜNDEMİ

İSTANBUL
BÜYÜKŐEHİR
BELEDİYESİ

31 Temmuz:

1492: Yahudilerin İspanya'dan kovulmalarını gerekçeleriyle bildiren Elhamra Kararnamesi imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

01 Ağustos:

1834: Britanya İmparatorluğu'nda Köleliğin Kaldırılması Yasası yürürlüğe girmiş, İmparatorluğun tüm bölgelerinde kölelik yasaklanmıştır.

02 Ağustos:

1790: ABD'deki ilk nüfus sayımı yapılmış, 697.697'si köle olmak üzere toplam nüfus 3.929.326 olarak hesap edilmiştir.

1934: Adolf Hitler, Almanya Cumhurbaşkanı Paul von Hindenburg'un ölümü sonrasında, Şansölye (Başbakan) ve Cumhurbaşkanı makamlarını birleştirerek kendisini "Führer" (lider) ilan etmiştir.

1990: Irak birlikleri Kuveyt'i işgal ederek Birinci Körfez Savaşı'na yol açan süreci başlatmıştır.

2018: Apple şirketi, halka açık ABD şirketleri arasında 1 trilyon dolar değere ulaşan ilk şirket olmuştur.

03 Ağustos:

1972: ABD Senatosu, Sovyetler Birliği ile imzalanan, nükleer başlıklı füzelere karşı savunma amaçlı füze sistemlerinin kullanımını sınırlandıran Anti-Balistik Füze Antlaşması'nı onaylamıştır.

05 Ağustos:

1963: Moskova'da bir araya gelen ABD, Sovyetler Birliği ve Birleşik Krallık arasında, dış uzayda, deniz altında veya atmosferde nükleer deneme yapılmasını yasaklayan "Kısmi Nükleer Deneme Yasağı Antlaşması" imzalanmıştır.

06 Ağustos:

1945: ABD Hava Kuvvetleri'ne bağlı bir B-29 bombardıman uçağı (Enola Gay), Japonya'nın Hiroşima kentine dünya askeri tarihinin ilk atom bombasını -Little Boy (Küçük Oğlan) - atmıştır. 70.000 kişi o esnada hayatını kaybederken, daha sonraki radyasyon kaynaklı ölümler ile birlikte hayatını kaybedenlerin sayısı 140.000'i bulmuştur.

1

Türkiye Beklenen İstanbul Depreminin Etkisini Önlemlerle Azaltmaya Çalışıyor

BAE, AL ARABİYA

2

Giorgia Meloni'nin Düzensiz Göçle Mücadele Kapsamındaki Yeni Planı 'Roma Süreci' Nedir?

AVRUPA BİRLİĞİ, EURONEWS

3

Rus Donanması Karadeniz'de Askeri Tatbikat Gerçekleştirdi

SUUDİ ARABİSTAN, ARAB NEWS

4

İsrail Yargı Reformu: Kilit Yasa Kabul Edilirken Kalabalıklar Polisle Karşı Karşıya Geliyor

BİRLEŞİK KRALLIK, BBC

5

Katar Altı Yıl Sonra İlk Kez BAE'ye Yeni Büyükelçi Atadı

RUSYA, RT

6

Çin Dışişleri Bakanı Kamuoyunun Gözünden Uzak Kaldıktan Sonra Görevden Alındı

ABD, CNN

7

Sudan Savaşı Başarısız Arabuluculuk Girişimleri ile 100. Gününe Girdi

ÇİN, CGTN

Türkiye Beklenen İstanbul Depreminin Etkisini Önlemlerle Azaltmaya Çalışıyor

Al Arabiya

Türkiye, İstanbul'da Richter ölçeğine göre 7 büyüklüğünde olması muhtemel bir depremin yaşanması durumunda afetleri önlemek amacıyla ihtiyati tedbirler alma konusunda nihayet karar verdi. Geçen Şubat ayının 6'sında ülkenin güneyini vuran, binlerce can kaybına, yaralanmalara ve altyapıda büyük hasara yol açan yıkıcı depremin ardından bilim adamları ve yerel yönetimlerin yaptığı uyarılar sonrası böyle bir açıklama geldi. Peki gelecekte İstanbul'u sarsacak muhtemel depremin etkilerini yetkili mercilerin önlemleri hafifletebilecek mi?

Türk makamları, deprem de dahil olmak üzere doğal afetlere dayanıklı 350 000 konut inşa etmeyi planlıyorlar. Ayrıca üst düzey bir Türk yetkilinin geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamaya göre, hükümet bakım ve restorasyona ihtiyacı olan eski yapıların sahiplerine de mali destek sağlayacak.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, hükümetin İstanbul'daki emlak sahiplerinden eski evlerini devlet desteğiyle restore etmeleri için yaklaşık 2 bin talep aldığını açıkladı.

Yapılan açıklamaya göre, yetkililer, beklenen depremin merkez üssünden uzak olmak için çok dikkatli seçilecek yerlere depreme dayanıklı konutlar inşa edecek.

Depreme dayanıklılıkla ilgili bazı projelerin hemen hayata geçirileceğini de söyleyen bakanlık yetkililerine göre, hükümetin iki yıl içinde konut inşaatlarına başlaması bekleniyor.

Olası bir depremde konutları zarar göreceğ olan vatandaşlara 10 ila 25 bin dolar civarında bir destek verilecek. Aralarında ünlü Türk sismolog Naci Görür'ün da bulunduğu bilim adamlarının açıklamalarına göre olası Marmara depreminin büyük ve yıkıcı olacağı tahmin ediliyor.

Türkiye'nin güneyini ve komşusu Suriye'yi vuran 6 Şubat depremi, İstanbul'da olası bir depremle ilgili uyarıları yeniden gündeme getirmişti.

Bilim adamları, yetkililer ve belediyeler, İstanbul'u sarsması beklenen bir depremin yansımalarından kaçınmak için depreme dayanıklı konutlar yapılması konusunda çağrı yapıyorlar.

Türk sismolog Naci Görür, aylar önce İstanbul'da büyük yıkıcı bir deprem konusunda uyarılarda bulunurken, şehrin belediye başkanı da kayıpları azaltmak için alınacak önlemlerin bilim ışığında yapılması için çağrısında bulunmuştu. Türk uzman, "İstanbul'da sismik bir boşluk var ve bu boşluk kapatıldığında büyük ve yıkıcı Marmara depremi meydana gelecek" şeklinde konuştu.

Bazı bölgelerde depremin şiddetinin Richter ölçeğine göre 10 şiddetinde hissedileceğini ve art arda iki depremin oluşabileceğini sözlerine ekledi.

Görür şehrin Asya yakasının Avrupa yakasından daha az etkileneceğini ve olası bir depremde kıyıya yakın yerlerin diğer bölgelere göre depremi çok daha kuvvetli hissedeceğini belirtti.

BAE, Al Arabiya, 20.07.2023

Giorgia Meloni'nin Düzensiz Göçle Mücadele Kapsamındaki Yeni Planı 'Roma Süreci' Nedir?

Euronews

İtalya Başbakanı Giorgia Meloni, Ortadoğu ve Afrika ülkeleriyle yapılan yeni göçmen anlaşmalarını önemli gelişmeler olarak tanıtmaktaysa da uzmanlar bu konuya şüpheli yaklaşıyorlar.

24 Temmuz 2023 pazar günü üzerinde anlaşmaya varılan 'Roma Süreci'; çatışma, ekonomik zorluklar ve iklim değişikliği de dahil olmak üzere yasa dışı göç nedenleriyle mücadele etmeyi amaçlıyor. Sürece imzacı olan yirmi ülke; temiz enerji ile istihdam perspektiflerini iyileştirmek gibi çok sayıda konu başlığında Avrupa ülkelerinin ortağı olacaklar.

Ancak uzmanlar, bunun AB'nin göç sorunları için sihirli bir değnek olmayacağı konusunda uyarıda bulunuyor. Avrupa Reform Merkezi'nde kıdemli araştırma görevlisi olan Luigi Scazzieri, Roma Süreci'ni büyük bir adım olarak görmediğini belirterek; Avrupa'ya göçü ele alan başka bir girişim olarak nitelendirdiğini ifade ediyor.

Yeni ittifakın temel amacının; Avrupa'ya yasadışı bir şekilde geçmeye çalışanların ölüm oranlarında yaşanan trajik artış ve bundan faydalanan suç ağlarıyla mücadele etmek olduğu belirtiliyor. Zira, bu yıl yaklaşık 2 bin kişinin Akdeniz üzerinden Avrupa'ya geçmeye çalışırken öldüğü tahmin ediliyor.

Konferans esnasında konu hakkında görüş bildiren Meloni, "bu insanların kaderiyle ilgilenmek bizim görevimiz" ifadesini kullandı.

Akdeniz yoluyla Avrupa'ya açılan Tunus ve Libya gibi ülkelerde yasadışı göçmenlik artıyor ve bu yaygın ve kazançlı bir suç ortamı haline alıyor.

Düzensiz göç, AB için bir sorun olarak görülmekteyse de göç, aynı zamanda nüfusu yaşlanan ve işgücü sıkıntısı çeken Avrupa için bir çözüm anlamına da geliyor. Roma Süreci, göç için yasal ve güvenli yolları teşvik ederek bu sorunu çözmeyi amaçlıyor.

AB Komisyonu Başkanı Ursula Von Der Leyen, AB'nin yasadışı göçü durdurmak için Tunus ile imzaladığı yeni mutabakatın gelecekteki ikili ortaklıklar için bir şablon olarak kullanılabileceğini belirtiyor.

Konferansa, benzer anlaşmaları imzalaması beklenen Fas ve Mısır gibi ülkelere temsilciler de katıldı. Ancak bu durum, AB'nin sorumluluğu üçüncü ülkelere devrettiğine dair korkuları da körüklüyor.

Yeni ittifakın nasıl finanse edileceğine ilişkin detaylar ise henüz netleşmemiş durumda. Ancak aralarında Uluslararası Para Fonu, İslam Kalkınma Bankası ve Dünya Bankası'nın da bulunduğu önde gelen finans kuruluşlarının üyeleri de müzakerelere katılım gösterdi. Birleşik Arap Emirlikleri Emiri Mohamed bin Zayed Al Nahyan, sürece şimdiden 100 milyon dolar katkıda bulunmayı taahhüt etmiş durumda.

Haberin Arka Planı:

Avrupa Birliği Üye Ülkelerinin Dış Sınırlarının Yönetimi için Operasyonel İşbirliği Ajansı Frontex verilerine göre; AB'ye yönelik yasadışı göç oranları, 2022 yılında %86 oranında artış göstermiştir. Özellikle ülkelerindeki kötü ekonomik şartlar, çatışmalar ve istikrarsızlık gibi sebeplerden ötürü Ortadoğu ve Afrika'da yaşayan insanlar, Avrupa'ya doğru göç etmektedirler. Göçmen sayısında yaşanan artışlar, suç örgütlerinin bu alana ilgi göstermesine de sebep olmaktadır. Dahası yasadışı göçmenler, gidecekleri yerlere tehlikeli yolculuklar akabinde ulaşmaya çalıştıklarından, bu süreç insanlık dramlarının yaşanmasına da sebep olmaktadır.

Diğer taraftan AB ülkelerinin çoğunda nüfusun yaşlanmasına paralel olarak ciddi işgücü açığı bulunmaktadır. Dolayısıyla göçmenlik, bir taraftan önemli bir sorun kalemi teşkil etmekteyken bununla birlikte sanayileri için işgücüne ihtiyacı bulunan Avrupa ülkeleri için bir istihdam fırsatı anlamına da gelmektedir. Bu sebepten ötürü Avrupalı ülkeler, yasadışı göçmenlik yerine düzenli göçü teşvik etmek istemektedirler. Roma Süreci, bu noktadan hareketle paydaşları bir araya getiren önemli bir girişim olarak nitelendirilebilir.

Ancak konunun uzmanları, Roma Süreci'ne dair bazı kaygılarını paylaşmaktadırlar. Bunlar arasında; sorumluluğun göç veren ülkelere bırakılması, daha önceki girişimler gibi etkisiz kalacağı öngörüsü bulunmaktadır. Özellikle, göç veren ülkelere sağlanacak fonların göçü durdurmaya yönelik politikalara başarılı bir şekilde aktarılmayacağına dair ciddi bir kaygı da söz konusudur.

Bununla birlikte; Roma Süreci müzakerelerine önemli finansal kuruluşların ilgi göstermesi de önemli bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

[Avrupa Birliği, Euronews, 25.07.2023](#)

Rus Donanması Karadeniz'de Askeri Tatbikat Gerçekleştirdi

Arab News

Birleşmiş Milletler, Rusya'nın Ukrayna'ya giden gemilerin potansiyel askerî hedef olarak kabul edileceğini ilan ederek donanmasının burada bir tatbikat gerçekleştirdiğini açıklamasının ardından, Karadeniz'de askerî hareketliliğin tırmandığı hakkında uyarıda bulundu.

Yetkililer, Moskova güçlerinin üst üste dördüncü gece Karadeniz'deki Odesa limanını ve tahıl silolarını vurduğunu bildirdi. Rusya'nın da üyesi olduğu BM Güvenlik Konseyi'nde konuşan siyasi işlerden sorumlu üst düzey temsilci Rosemary Di Carlo şöyle konuştu: "Karadeniz'de sivil gemileri hedef alan tehditler kabul edilemez."

Rusya, Ukrayna'dan güvenli tahıl sevkiyatını kolaylaştıran anlaşmadan çekildikten sonra, Batı destekli Ukrayna'nın tahıl tedarikini Odesa ve Mykolaiv gibi güney limanlarındaki hayati altyapılarını hedef alıyor. Bölge Valisi Oleg Kiper "Ruslar Karadeniz'den Odesa'ya Kalibr seyir füzeleriyle saldırdı" dedi.

Moskova'nın yerel tahıl silolarını hedef aldığını ve "100 ton bezelye ve 20 ton arpayı imha ettiğini" söyleyen Kiper, bu esnada iki kişinin yaralandığını da sözlerine ekledi. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres bu tür saldırıların etkisinin Ukrayna'nın çok ötesine geçtiğini belirtti. Guterres yaptığı açıklamada "Küresel buğday ve mısır fiyatları üzerindeki olumsuz etkiyi şimdiden görüyoruz, bu da herkese ama özellikle de küresel güneydeki savunmasız insanlara zarar veriyor" diye ekledi.

BM'nin eğitim, bilim ve kültür kurumu UNESCO da Odesa'daki saldırıları kınayarak, yaptığı ön değerlendirmede "Dünya Mirası içinde yer alan bazı müzelerin zarar gördüğünün tespit edildiğini" açıkladı.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Ukrayna'nın düzenlediği bir saldırıda ilhak edilen Kırım'ı Rusya'ya bağlayan bir köprünün hasar görmesi ve iki kişinin ölmesinin ardından intikam alma sözü vermişti.

Bu esnada Rusya ve Çin donanmaları da Japon Denizi'nde ortak bir tatbikat gerçekleştirdiler. Kremlin geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada Karadeniz üzerinden Ukrayna'ya giden kargo gemilerini potansiyel askerî hedef olarak değerlendireceğini söylemişti. Ukrayna da 21 Temmuz Cuma gününden itibaren Rus limanlarına giden gemileri "ilgili tüm risklerle birlikte askerî kargo taşıyor" olarak değerlendirebileceği uyarısında bulundu.

Ukrayna daha önce de Moskova'nın anlaşmadan çıkmasına rağmen güney limanlarından tahıl ihracatına devam etmeye hazır olduğunu söylemişti.

Kiev, BM ve komşu ülkelere ortak devriyeler yoluyla kargolar için güvenli geçişi sağlama çağrısında bulundu.

Son olarak Kiev'de Ukrayna lideri Volodymyr Zelensky, ülkenin Birleşik Krallık Büyükelçisi Vadym Prystaiko'yu, kendisinin İngiliz askerî yardımı konusundaki tartışmaya verdiği yanıtı eleştirmesinin ardından görevden aldı.

Haberin Arka Planı:

22 Temmuz 2022'de Türkiye ve BM'nin girişimiyle Rusya ve Ukrayna ile imzalanan ayrı ayrı anlaşmalar, 24 Şubat 2022'de başlayan Rus işgalinden bu yana savaşan iki ülkenin küresel gıda bunalımının önlenmesi için başta tahıl olmak üzere gıda ürünlerinin dünya pazarlarına Karadeniz üzerinden yeniden satışının başlamasını öngörmüştür. Merkezi İstanbul'da olan Ortak Koordinasyon Merkezi tarafından takip edilen Tahıl Anlaşması kapsamında toplam 32 milyondan fazla ton tahıl dünya pazarlarına taşınmış ve küresel emtia fiyatlarının savaş öncesi dönemine inmesini sağlamıştır. Ancak, anlaşma kapsamında sadece Ukrayna tahıl ürünlerinin satışının gerçekleşmesi, Rus ürünlerinin gemicilik, sigorta ve ödemeler gibi alanlardaki yaptırımlar nedeniyle pazarlanamaması Moskova'nın uzun süredir şikâyet ettiği konular arasında bulunmaktadır. Tahıl Anlaşması'nı yöneten Türkiye ve Birleşmiş Milletler (BM) ile uzun süredir müzakerelerde bulunan Rusya, öne sürdüğü temel koşulların hiçbirinde ilerleme sağlanamadığı ve kendi gıda ürünlerinin satışı önündeki engellerin kalkmaması nedeniyle anlaşmadan çekildiğini açıklamıştır.

Uzmanlara göre öne sürdüğü koşulların sağlanması durumunda anlaşmanın yeniden başlayabileceğini kaydeden Moskova, başta ABD olmak üzere Batı'nın ödemeler ve sigorta işlemleri gibi alanlarda uygulanan yaptırımları esnetmesi için baskıyı artırmayı amaçlamaktadır. Rusya Savunma Bakanlığı'ndan konuyla ilgili yapılan açıklamada, anlaşmanın sona erdiği 19 Temmuz 2023 gece yarısı itibarıyla, Ukrayna limanlarına doğru giden tüm gemiler potansiyel askerî kargo taşıyıcısı ve çatışmanın tarafı olarak görülecektir. Karadeniz'de Rusya'nın askerî tatbikatı ve Ukrayna'ya giden yük gemilerinin potansiyel bir tehdit olarak görülmesi, bölgedeki çatışmaların tırmanması ve Ukrayna tahılının dünya gıda stoğuna kazandırılmaması gibi sonuçlar doğuracaktır. Bu durum da uzmanlar tarafından önemli bir tehdit olarak değerlendirilmektedir.

Suudi Arabistan, Arab News, 22.07.2023

İsrail Yargı Reformu: Kilit Yasa Kabul Edilirken Kalabalıklar Polisle Karşı Karşıya Geliyor

BBC

İsrail polisi, parlamentonun Yüksek Mahkeme'nin yetkilerini sınırlayan oldukça tartışmalı bir yasayı kabul etmesinden sonra protestocu kalabalıklarla çatıştı. Kudüs ve Tel Aviv polisi, otoyolları kapatan protestocuları dağıtmak için tazyikli su kullandı ve en az 22 kişinin tutuklandığını bildirdi. Büyük bir reform paketinin parçası olan yasa, yargının hükûmetin makul bulmadığı kararlarını reddetmesini engelleyecek.

Yargı reformu nedeniyle aylarca süren kitlesel sokak protestolarının ardından 24 Temmuz pazartesi günü Knesset (parlamento) oylaması, Başbakan Binyamin Netanyahu için önemli bir zaferdi. Fakat mücadele henüz bitmedi; aylarca devam edebileceği değerlendiriliyor. Bir siyasi denetçi grubu ve merkez eğilimli muhalefet lideri Yair Lapid, yeni yasanın iptali için Yüksek Mahkeme'ye dilekçe vermeyi planlıyor. Dahası, İsrail'in Histadrut isimli sendika konfederasyonu genel grev tehdidinde bulundu ve hava kuvvetleri pilotları da dâhil olmak üzere binlerce yedek asker, yasanın yürürlükte kalmasına izin verilirse görev yapmayacaklarını belirttiler.

Netanyahu, hükûmetin "ülke vatandaşlarının çoğunluğunun kararı doğrultusunda politika yürütmesi" için yasanın gerekli olduğu konusunda ısrar ediyor. Ancak, herkesi kapsayan bir anlaşma bulmak için Kasım ayına kadar bile sürse muhalefetle görüşmeleri sürdürmeye istekli olduğunu da söyledi. Planlanan bu reformlar, İsrail tarihindeki en büyük protestoları tetikledi.

Muhalifler, değişikliklerin ülkenin demokratik sistemini zayıflatarak onu otoriter bir yapıya sürükleyebileceğinden korkuyorlar. Netanyahu'nun müttefiki olan milliyetçi ve ultra-Ortodoks dinî partilerin kontrolsüz bir güçle politikayı şekillendirebileceğinden endişe ediyorlar. Ancak hükümet, mahkemelerin siyasi kararlara giderek daha fazla müdahale etmesine yol açan güç dengesizliğini düzeltmek için reformların gerekli olduğunu savunuyor.

Muhalefetin son oylamayı boykot etmesi üzerine sözde "makullük" tasarısı 64'e karşı 0 oyla kabul edildi.

İsrail'in önemli bir müttefiki olan Beyaz Saray, yasanın kabul edilmesini "talihsiz" olarak nitelendirdi.

İsrail Cumhurbaşkanı'nın 24 Temmuz pazartesi günü siyasi liderleri ülkenin "ulusal bir olağanüstü durumda" olduğu konusunda uyarmasının ardından yapılan oylama aylarca süren kargaşayı zirveye taşıyor.

Haberin Arka Planı:

Başbakan Netanyahu'nun kendisine yönelik yargı süreçlerini akamete uğratmayı hedeflediği düşünülen yargı reformları ısrarla İsrail meclisinin gündeminde tutulmaktadır. Bahse konu reformlar İsrail'in geniş kesimleri ve eski başbakan Ehud Barak gibi önde gelen siyasiler ve kanaat önderleri arasında büyük bir tepkiye yol açmıştır. Geçtiğimiz Ocak ayında başlayan protestolar, katılım sayısı giderek artmak suretiyle devam etmektedir. Çok sayıda üst düzey devlet görevlisinin destek olduğu ve yedek askerler de dâhil olmak üzere, halkın tüm kesimlerinden yüz binlerce kişinin katılım gösterdiği protestoların, İsrail Devleti'nin siyasi tarihinde daha önce görülmemiş bir kapsama ulaştığı değerlendirilmektedir.

Birleşik Krallık, BBC, 25.07.2023

Katar Altı Yıl Sonra İlk Kez BAE'ye Yeni Büyükelçi Atadı

RT

Katar Emirliği'nin resmi internet sitesinde yayınlanan kararnamede, Sultan bin Salmin Al-Mansouri'nin BİRLEŞİK Arap Emirlikleri'ne olağanüstü ve tam yetkili büyükelçi olarak atandığı belirtilmiştir. Böylelikle Katar makamları Doha ile Abu Dabi arasındaki diplomatik ilişkilerin 2017'de kesilmesinden bu yana ilk kez bu ülkeye bir büyükelçi atama kararı almışlardır.

BAE'de daha önce 19 Haziran 2023'te iki ülke arasındaki diplomatik ilişkilerin yeniden başladığını ve büyükelçiliklerin yanı sıra Dubai'deki Katar Konsolosluğunun çalışmalarının yeniden başladığını duyurmuştu.

Haberin Arka Planı:

2017'de yaşanan Körfez krizi, Katar'ın Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn ve Mısır ile diplomatik ilişkilerini kesmesiyle başlayan bir bölgesel gerilimdir. Libya (Temsilciler Meclisi), Maldivler, Moritanya ve Yemen de Katar'a uygulanan bu diplomatik ambargoya katılmış, Ürdün ise diplomatik ilişkilerinin seviyesini düşürmüştür. Krizin ana nedenleri arasında Katar'ın İran ile yakınlaşması, Müslüman Kardeşler örgütüne destek vermesi ve Katar merkezli El Cezire haber kanalının yayın politikası sayılmaktadır.

Öte yandan, ABD de Orta Doğu'daki en büyük askeri üssünün Katar'ın başkenti Doha'nın yaklaşık 30 kilometre güneybatısında bulunan El Udeyd'de görev yapıyor olmasına rağmen Katar'ın dış politikadaki tutumlarından rahatsızlığını dile getirmiştir.

Türkiye bu süreçte taraflara itidal çağrısında bulunmuş, arabulucu olabileceğini duyurmuştur. Öte yandan Katar krizinin hemen ardından TBMM'de Katar Tezkeresi kabul edilerek TSK'nın Katar'da görevlendirilmesinin önü açılmıştır. Türkiye, krizin başından itibaren güçlü bir şekilde Katar'ın yanında yer almış, askeri ve insani destek sağlamıştır.

Kriz, 2021 yılında Suudi Arabistan'ın Katar ile ilişkilerini yeniden kurmasıyla yumuşamaya başlamış. Bu kararın alınmasında değişen ABD yönetiminin bölgeye yönelik politikasında yaşanan farklılaşma sonrası üstlendiği arabuluculuk rolünün de etkili olduğu değerlendirilmektedir.

Rusya, RT, 23.07.2023

Çin Dışişleri Bakanı Kamuoyunun Gözünden Uzak Kaldıktan Sonra Görevden Alındı

CNN

Çin Dışişleri Bakanı Qin Gang, uzun süre kamuoyunun gözünden uzak kaldıktan sonra 25 Temmuz salı günü dramatik bir şekilde görevden alındı ve ülkenin dış politika liderliğine son derece şaşırtıcı ve alışılmadık bir şekilde sefeli geçti. Qin en son 25 Haziran'da kamuoyu önünde görülmüştü.

Çin lideri Xi Jinping'in güvendiği bir yardımcısı olan 57 yaşındaki Qin, Çin'in Washington Büyükelçisi olarak görev yaptıktan sonra Aralık ayında dışişleri bakanı olarak atanmıştı.

Yetkililer, Qin'in ayrılması için henüz bir neden belirtmedi, ancak sefeli Wang Yi'nin göreve geri döneceğini doğruladı. 2013'ten 2022'ye kadar Dışişleri Bakanı olan Wang, iktidardaki Komünist Parti'nin dışişleri biriminin direktörü olarak görev yapıyor ve bu onu Çin'in en üst düzey diplomatı konumuna taşıyor.

Qin'in görevden alınması, Çin'in diplomatik açıdan en yoğun dönemlerinden birinde gerçekleşti. Qin, ABD ile Çin'in iletişiminin yeniden kurulma çabalarında önemli bir rol oynamıştı.

Qin, bu ayın başlarında diplomatik bir toplantıyı kaçırdığında kısaca "sağlık nedenlerinden" bahsedildi. Ancak bu neden daha sonra bakanlığın web sitesinde yayınlanan resmi metninde yer almadı ve ertesi hafta durum sorulduğunda bir sözcü, "bu konuyla ilgili verecek hiçbir bilgisi olmadığını" söyledi.

Wang Yi'nin, bu ayın başlarında Endonezya'da düzenlenen Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği'nin (ASEAN) yıllık dışişleri bakanları toplantısına katılımı aslında bu değişimin sinyallerini veriyordu.

25 Temmuz akşamı, Qin'in profili Dışişleri Bakanlığı web sitesinden çıkartıldı ve günün erken saatlerinde portresinin ve karşılama mesajının yer aldığı sayfa "bilgiler güncelleniyor" mesajıyla değiştirildi.

Qin, Dışişleri Bakanı pozisyonuna hızlı bir şekilde yükselmiş ve geçen yıl daha deneyimli adaylar yerine atanmıştı. Bu Çin siyaseti gözlemcileri arasında bir miktar şaşkınlığa neden olmuş, ancak genel anlamda Xi'nin diplomata olan güveninin bir işareti olarak yorumlanmıştı.

Haberin Arka Planı:

Üst düzey Çinli yetkililer geçmişte de zaman zaman kamuoyunun gözünden kaybolmuştur. Kaybolduktan aylar sonra ortaya çıkan yetkililerin, daha sonra iktidardaki Komünist Parti'nin disiplin yetkilileri tarafından soruşturma için gözaltına alındıkları ortaya çıkmıştır. Bu tür ani kayıplar, Xi'nin yolsuzlukla mücadele kampanyasında ortak bir özellik haline gelmiştir. Siyasetçilerin yanı sıra, iş insanları ve sanatçılar da zaman zaman ortadan kaybolmuştur. Çin'in "megastar"ı olarak bilinen aktör Fan Bingbing de 2018 yılında ortadan kaybolmuştur. Bir yıl sonra tekrar kamuoyu karşısında görülen Fan Bingbing'e vergi kaçırmaktan dolayı 96.2 milyon Euro para cezası kesilmiştir. Bununla birlikte Xi Jinping'in kendisi de 2012'de ortalıktan kaybolmuştur. Ortadan kaybolan isimler genelde ortaya çıktıktan sonra eskisine kıyasla daha düşük profillerde hareket etmektedir. Ancak, kaybolmasından iki hafta sonra ortaya çıkan Xi Jinping, tekrar ortaya çıkışından iki ay sonra Çin'in lideri olarak göreve başlamıştır.

ABD, CNN, 25.07.2023

Sudan Savaşı Başarısız Arabuluculuk Girişimleri ile 100. Gününe Girdi

BCGTN

Hem bölgesel hem de uluslararası güçlerin arabuluculuk girişimlerinin başarısızlığa uğramasının ardından Sudan'da devam eden çatışmalar 23 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla 100. gününe girmiş oldu.

Ulusal ordu ile Hızlı Destek Kuvvetlerini (HDK) karşı karşıya getiren çatışmalar sonucunda, komşu ülkelere kaçan 700.000 kişi de dahil olmak üzere 3 milyon insanın yerlerinden göç etmek zorunda kaldığı bildiriliyor.

Ülkenin Sağlık Bakanlığı verilerine göre savaşta yaklaşık 1.136 kişi hayatını kaybetti. Ancak yetkililere göre can kaybının daha yüksek olduğu tahmin ediliyor.

Hızlı Destek Kuvvetleri'nin başkent Hartum'daki hakimiyeti konusunda, ordunun hava ve topçu ateş gücüne rağmen ne ordu ne de Hızlı Destek Kuvvetleri henüz zafer ilan edememiş durumdadır.

Başkentteki altyapı ve kamu hizmetleri yerle bir olurken, taraflar arasındaki çatışma batıya, özellikle kırılğan Darfur bölgesine ve ayrılıkçı Kuzey Sudan Özgürlük Hareket grubunun toprak kazanmaya çalıştığı güneye doğru yayıldı.

Görgü tanıklarına göre Hızlı Destek Kuvvetleri, hafta sonu Hartum'un hemen güneyindeki Gezira Eyaletindeki köylere ulaştı. Ulusal ordu bu bölgeye doğru konuşlanan muhaliflere karşı hava saldırıları düzenledi.

Görgü tanıklarına göre, ülkenin en büyük şehirlerinden biri ve Güney Darfur'un başkenti Nyala'da 20 Temmuz 2023 tarihinden bu yana yerleşim bölgelerinde çatışmalar devam etmektedir. Sağlık hizmeti sunan kaynaklara göre bu çatışmalarda en az 20 kişi hayatını kaybetmiştir. Birleşmiş Milletler ise bu bölgede 5.000 ailenin yerinden edildiğini belirtmektedir. Kent sakinleri, önemli kamu tesislerinin muhalifler tarafından yağmalandığını söylüyorlar.

Haberin Arka Planı:

Sudan'da 19 Aralık 2018 tarihinde başlayan ekmek fiyatlarına yapılan zam protestolarından sonra 6 Nisan 2019 tarihinde 30 yıldır ülkeyi yöneten Beşir yönetimine ordu tarafından son verilmiş, 17 Ağustos 2019 tarihinde ise geçici hükümet kurulmuştur. 25 Ekim 2021 tarihinde Genelkurmay başkanı sivil siyasetçilere müdahale ederek geçici hükümeti feshetmiştir. 2022 yılı Aralık ayında yönetimin içinde sivillerinde olduğu geçici hükümete tekrar devredilmesi kararlaştırılmıştır.

15 Nisan 2023 tarihinde Hızlı Destek Kuvvetleri ve ulusal ordu arasında başlayan çatışmaların ana konusu, uzlaşma taslağında yer alan askeri ve güvenlik reformu kapsamında, askerlerin ticari faaliyetlerde bulunmaması, ülke içinde askeri hareketliliğin parlamentonun onayına bağlı olması ve HDK'nın silah bırakarak ordunun emrine girmesi olarak görülmektedir.

Cin, China Global Television Network, 24.07.2023